
AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket**1.1. Produktidentifikator****Produktnavn** Sonoswiss Cleaner T6 (SW-C T6)**1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes****Identifisert bruk****Brukskategorier [SU]**

SU22 - Yrkesmessig bruk: offentlig område (forvaltning, utdanning, underholdning, tjenesteytelser, håndverk)

SU3 - Industriell bruk: bruk av selve stoffet eller i tilberedelser på industristeder

Brukskategorier [PC]

PC35 - Vaskemiddel

Prosesskategorier [PROC]

PROC8a - Transport av substanser eller tilberedninger (lufting/tømming) fra/inn i kjeler / stor-beholdere i ikke-faste innretninger

PROC9 - Transport av substanser eller tilberedninger i små beholdere (faste fyllingslinjer, inklusive veiing)

PROC13 - Behandling av artikler med dypping og helling

Kategorier for miljørisettelse [ERC]

ERC8a - Bred intern bruk av prosesshjelpemidler i åpne systemer

ERC8b - Bred intern bruk av reaktive stoffer i åpne systemer

Bruk som blir frarådd**Bemerkning**

Ikke bruk til sprøyting/forstøving.

Anbefalt(e) bruksformål

Surt vannbasert rengjøringskonsentrat for laboratorier og verksteder, for fjerning av kalk og rust.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Produsent / importør**Sonoswiss AG
Sonnenstr. 417, CH-8262 Ramsen/SH
Telefon +41 52 742 80 10, Fax +41 52 742 80 18
E-Mail info@sonoswiss.ch
Internet www.sonoswiss.ch**Informasjon**Email: info@sonoswiss.ch
Telefon +41 52 742 80 10**1.4. Nødtelefonnummer****Nødtilfelle**Schweizerisches Toxikologisches Informationszentrum, Zürich
Telefon +41 44 251 51 51

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen****Plassering - (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]**

Fareklasser og farekategorier

Faresetninger

Plasseringsmetode

Met. Corr. 1

H290

Ekspertbedømmelse og undersøkelse av bevisets kraft.

Skin Corr. 1B

H314

Beregningsmetode.

Plussing - (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]

Fareklasser og farekategorier	Faresetninger	Plasseringsmetode
Eye Dam. 1	H318	Beregningsmetode.

Faresetninger

H290	Kan være etsende for metaller.
H314	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H318	Gir alvorlig øyeskade.

2.2. Merkingselementer**Kjennetegn - (CE) N. 1272/2008 [CLP/GHS]**

GHS05

! Signalord

Fare

Faresetninger

H290	Kan være etsende for metaller.
H314	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

Sikkerhetssetninger

P234	Oppbevares bare i originalbeholder.
P280	Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
P301 + P330 + P331	VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning.
P302 + P352	VED HUDKONTAKT: Vask med mye vann.
P305 + P351 + P338	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P308	Ved eksponering eller mistanke om eksponering:
P310	Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege.

Farebestemmende komponenter til etikettering

Isotridecanol, etoksylert, fosforsyre ...%

2.3. Andre farer**Spesielle farehenvisninger for mennesker og miljø**

Kan være farlig ved svelging og ved hudkontakt.

Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produktet inneholder etter oppskriften ingen PBT-/vPvB-Stoffer.

AVSNITT 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler**3.1. Stoffer**

ikke anvendelig

3.2. Stoffblandinger**Beskrivelse**

Vannbasert sur blanding av ikke-ioniske tensider og fosforsyre.

Farlige innholdsstoffer

CAS-No.	EC-No.	Betegnelse	[vekt-%]	Plassering - (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]
7664-38-2	231-633-2	fosforsyre ...%	50 - 100	Met. Corr. 1, H290 / Acute Tox. 4, H302 / Skin Corr. 1B, H314 / Eye Dam. 1, H318
69011-36-5	931-138-8	Isotridecanol, etoksyliert	< 10	Acute Tox. 4, H302 / Eye Dam. 1, H318

REACH

CAS-No.	Betegnelse	REACH registration number
7664-38-2	fosforsyre ...%	01-2119485924-24
69011-36-5	Isotridecanol, etoksyliert	Not relevant (polymer).

Tilleggsopplysninger

Serkt surt rengjøringskonsentrat.

Innholdsstoffer i henhold til Vedlegg VII, A, EUs Vaskemiddelforordning 648/2004: <5% ikke-ioniske tensider, >30% fosforsyre.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak****Generelle henvisninger**

Tilsølte, våte klær fjernes straks og på en sikker måte.

Etter innånding

Ved innåndning av sprøytetake søk legeråd

Etter kontakt med huden

Får man stoff på huden, vaskes straks med rikelige mengder vann.

Ved vedvarende hudirritasjon, kontakt lege.

Etter kontakt med øye

Får man stoffet i øynene, skylles straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

Etter svelging

Ikke fremkall oppkast.

Kontakt lege omgående.

Ved svelging, kontakt lege omgående og vis emballasjen eller etiketten.

Skyll munnen og drikk rikelig med vann.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede**Henvisninger for legen / Risiko**

Risiko for perforering av magesekken.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig**Behandling**

Legetilsyn i minst 48 timer.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak**5.1. Slukningsmidler****Egnede slukningsmidler**

Kalksteinpulver

Skum

brannslukningspulver

tørr sand

vannsprøytestråle

Uegnede slokkingsmidler

ingen

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ved brann kan det utvikles farlige gasser.

Ved brann kan det frigjøres:

kullmonoksid (CO)

fosforoksider (f.eks. fosforpentoksid)

5.3. Råd til brannmannskaper**Spesielt værneutstyr skal brukes ved brannsluking**

Unngå innånding av røyken som oppstår ved brann eller eksplosjon.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp**6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner****Ikke for personer utdannet i krisehåndtering**

Bruk personlig verneutstyr.

Spesiell sklifare ved tilsøling/lekking av produktet.

Militære styrker

Bruk personlige verneklær.

Bruk personlig verneutstyr.

Ta på syrebestandige støvler.

Med vann dannes sklifarlige belegg.

Spesiell sklifare ved tilsøling/lekking av produktet.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Må ikke slippes ut til kloakksystem/overflatevann/grunnvann.

Må ikke trenge ned i grunnen/jordbunnen.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Tas opp med væskebindende materiale (f.eks. syrebindemiddel).

Nøytraliser med soda eller lesket kalk.

Rester skylles vekk med vann.

Materiale som er tatt opp går til forskriftsmessig avfallsbehandling.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Informasjoner ang. sikker håndtering se Kapittel 7.

Informasjoner ang. personlig verneutstyr se Kapittel 8.

! AVSNITT 7: Håndtering og lagring**7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering****Instruks for sikker håndtering**

Bruk kun syrefast utstyr.

Ved fortykning, fyll alltid først vann og rør deretter produktet inn.

Beholderen åpnes og håndteres forsiktig!

Generelle vernetiltak

Unngå kontakt med huden og øynene.

Aerosoler må ikke innåndes.

Hygienetiltak

Sørg for vaskemulighet på arbeidsplassen.

Oppbevares adskilt fra mat-og drikkevarer.

Henvisninger for brann- og eksplosjonsvern

Produktet er ikke brennbart.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**Krav til lagerrom og containere**

Planlegg syrebestandige gulv.

Må kun oppbevares i uåpnet originalemballasje.

Samlagingsinstruks

Må ikke lagres sammen med lut.

! Ytterligere opplysninger til lagerbetingelsene

Emballasjen holdes tett lukket, åpnes og håndteres med forsiktighet.

OPPBEVARES INNELÅST OG UTILGJENGELIG FOR BARN.

Beskyttes mot hete og direkte solbestråling.

Lagres tørt

Må ikke oppbevares ved temperaturer under -5 °C.

Må ikke oppbevares ved en temperatur som er høyere enn 30 °C.

! Lagerstabilitet

Lagringstid: 4 år.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)**Anbefaling(er) ved bestemt bruk**

ingen ytterligere

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr**8.1. Kontrollparametrer****Bestanddel(er) med grenseverdier relatert til arbeidsplassen som skal overvåkes**

CAS-No.	Betegnelse	Art	[mg/m ³]	[ppm]	Bemerkning
7664-38-2	fosforsyre ...%	8 hours	1		EU
		Short-term	2		

DNEL-/ PNEC-verdier**DNEL arbeidstakeren**

CAS-No.	Arbeidsmateriale	Verdi	Art	Bemerkning
7664-38-2	fosforsyre ...%	1 mg/m ³	DNEL langtids som kan innåndes (lokal)	

PNEC

CAS-No.	Arbeidsmateriale	Verdi	Art	Bemerkning
7664-38-2	fosforsyre ...%			Ingen data tilgjengelige

Tilleggsopplysninger**8.2. Eksponeringskontroll****Håndvern**

Hansker (syrebestandige)

Opplysninger om hanskematerialet [art/type, tykkelse, penetrasjonstid/brukstid]: Butyl, 0,5mm, >=8h.

Opplysninger om hanskematerialet [art/type, tykkelse, penetrasjonstid/brukstid]: NBR, 0,35mm, >=8h.

Opplysninger om hanskematerialet [art/type, tykkelse, penetrasjonstid/brukstid]: FKM, 0,4mm, >=8h.

Opplysninger om hanskematerialet [art/type, tykkelse, penetrasjonstid/brukstid]: NR, 0,5mm, >=8h.

Vern av øyne

Tettsittende vernebriller

Øvrige beskyttelsestiltak

syrebestandige verneklær

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen

For utslipp av avlopsvann til renseanlegg er en nøytralisering som regel nødvendig.

Unngå trenger inn i bakken/jorden.

Må ikke slippes ut til overflatevann.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper****Utseende**

flytende

Farge

gulaktig

Lukt

karakteristisk

Lukterskel

ikke oppdaget

Sikkerhetsrelevante data

	Verdi	Temperatur	ved	Metode	Bemerkning
pH-verdi	< 1	20 °C			
Kokebegynnelse	> 100 °C				
Størkningsområde	< -5 °C				
Flammepunkt					Intet flammepunkt til 100 °C.
Antennelighet (fast stoff)	ikke anvendelig				
Antennelighet (gass)	ikke anvendelig				
Tenningstemperatur	ikke oppdaget				
Selvantennelsestemperatur					ikke selvantennelig
Nedre eksplosjonsgrense					ikke relevant
Øvre eksplosjonsgrense					ikke relevant
Damptrykk	10 - 15 hPa	20 °C			
Relativ tetthet	1,45 g/cm ³	20 °C			
Damptetthet	3,37				Verdi for fosforsyre.
Løselighet i vann					blandbar
Løselighet / andre	ikke oppdaget				

	Verdi	Temperatur	ved	Metode	Bemerkning
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (log P O/W)	-0,77				Verdi for fosforsyre.
Nedbrytingstemperatur	>= 100 °C				
Viskositet	ikke oppdaget				
Innhold av løsemidler	0 %				
Fordampingshastighet Vann: 0,36 (ASTM D3539).					
Oksidasjonsegenskaper ingen					
Eksplorative egenskaper ingen					
9.2. Andre opplysninger Ingen ytterligere relevant informasjon tilgjengelig.					

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen ytterligere farlige reaksjoner kjente ved bruk i henhold til bestemmelsene.
Eksoterm reaksjon med alkalier (lut).

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil ved omgivelsestemperatur.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Reaksjoner med alkalier (lut).

10.4. Forhold som skal unngås

Hete og direkte solbestråling.

10.5. Uforenlige materialer

Stoffer som må unngås

Reaksjoner med alkalier (lut).

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen nedbrytning ved bruk i henhold til bestemmelsene.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet/Irritasjonsvirkning / Sensibilisering

	Verdi/Vurdering	Spesies	Metode	Bemerkning
Akutt oral giftighet / LD50	2016 mg/kg		ATE (acute toxicity estimate)	

	Verdi/Vurdering	Spesies	Metode	Bemerkning
Akutt dermal giftighet / LD50	4089 mg/kg		ATE (acute toxicity estimate)	
Hudetsing / hudirritasjon	etsende			
Alvorlig øyeskade / øyeirritasjon	etsende			
Sensibilisering ved hudkontakt	ingen			

STOT - enkelteksponering

Blandingen er ikke klassifisert som spesifikt målorgantoksisk (ved enkelteksponering).

STOT - gjentatt eksponering

Blandingen er ikke klassifisert som spesifikt målorgantoksisk (ved gjentatt eksponering).

Aspirasjonsfare.

Blandingen er ikke klassifisert som aspirasjonstoksisk.

Toksikologiske kontroller

Blandingen er ikke klassifisert som arvestoffskadelig / ikke klassifisert som kreftfremkallende / ikke klassifisert som reproduksjonstoksisk.

Ved svelging sterkt etsende virkning på munnhule og svelg, dessuten fare for perforering av spiserør og mage.

Kan ved innånding av aerosol irritere luftveiene og skade slimhinner/lunger.

fosforsyre : LD50(oral, rotte): 1530 mg/kg, LD50(dermal, kanin): 2740 mg/kg .

Erfaringer fra praksis

Etsende.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger
12.1. Giftighet
Okotoksisk virkning

	Verdi	Spesies	Metode	Vurdering
Fiske	LC50 3,9 mg/l		beregnet	Etter nøytralisering kan det observeres en reduksjon i skadevirkningen.
Vannloppe	EC50 16,1 mg/l		beregnet	
Alge	EC50 18 mg/l		beregnet	

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Fysikokjemisk eliminerbarhet	100 %		Nøytralisering, pH-måling	Sure egenskaper er 100% eliminerbare ved hjelp av nøytralisering.
Biologisk nedbrytbarhet	> 90 %	DOC-reduksjon		lett nedbrytbar

12.3. Bioakkumuleringsevne

Isotridecanol, etoksyliert: Bioakkumulasjon er usannsynlig.

fosforsyre: Det forventes ingen akkumulasjon i organismer.

12.4. Mobilitet i jord

Isotridecanol, etoksyliert: Koc: >5000, immobile, sterkt adsorpsjon på jord.
fosforsyre: ikke tilgjengelig.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produktet inneholder etter oppskriften ingen PBT-/vPvB-Stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen ytterligere relevant informasjon tilgjengelig.

Ytterligere økologiske henvisninger

	Verdi	Metode	Bemerkning
Kjemisk oksygen-behov (CSB)	98 mgO ₂ /g	DIN ISO 15705	

AOX-henvisning

Produktet inneholder etter oppskriften ingen organisk bundne halogener.

Generelle henvisninger / økologi

Tensidene som inngår er i henhold til Vedlegg III til Eus Vaskemiddelforordning (EU) Nr. 648/2004 biologisk nedbrytbare.
Akutt fare for vannmiljøet: Aquatic Acute 2 H401: Giftig for liv i vann. Etter nøytralisering: Aquatic Acute 3 H402: Skadelig for liv i vann.

Blandingen er ikke klassifisert som kronisk farlig for vannmiljøet.

Produktet må ikke slippes ukontrollert ut i miljøet.

AVSNITT 13: Sluttbehandling**13.1. Avfallsbehandlingsmetoder****Avfallsnøkkel**

20 01 29*

Avfallsnavn

rengjøringsmidler som inneholder farlige stoffer

Avfall merket med * anses som spesialavfall i henhold til direktiv 2008/98/EC.

Produkt

Må ikke kastes sammen med husholdningsavfall.

Kan slippes ut til kommunalt avløp. De offisielle forskrifter må imidlertid følges.

Nøytraliser med lut eller kalk.

Emballasje

Kontaminert emballasje må tømmes optimalt, den kan etter tilsvarende rengjøring gå til gjenbruk.

Anbefalt rengjøringsmiddel

Vann

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	ADR/RID	IMDG	IATA-DGR
14.1. FN-nummer	UN 1805	UN 1805	UN 1805
14.2. FN-forsendelsesnavn	FOSFORSYRE, LØSNING	PHOSPHORIC ACID SOLUTION	PHOSPHORIC ACID, SOLUTION
14.3. Transportfareklasse(r)	8	8	8
14.4. Emballasjegruppe	III	III	III

	ADR/RID	IMDG	IATA-DGR
14.5. Miljøfarer	No	No	No

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk
ingen

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket
ikke relevant

Landtransport ADR/RID
Fareseddel 8
tunnelbegrensningskode E

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen
Autorisasjoner

ikke relevant

Innskrenkning av bruk

Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), Vedlegg XVII nr. 3 - ikke relevant ved bruk i henhold til bestemmelsene.

Andre EU- forskrifter

Forordning (ØF) nr. 648/2004 om detergenter.

Retningslinje 2012/18/EU, Vedlegg I: ikke nevnt.

VOC direktiv

VOC innhold 0 %

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

En stoffsikkerhetsbedømmelse ble ikke gjennomført for denne blandingen.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Anbefalt bruk og begrensninger

Eksisterende nasjonale og lokale lovregler vedrørende kjemikalier må overholdes.

Andre opplysninger

Disse angivelsene er gitt etter våre beste kunnskaper på tidspunktet. Disse angivelsene må ikke sidestilles med kontraktmessig garanti av produktegenskapene.

Endringsindikasjoner: "!" = Data endret fra forrige versjon. Forrige versjon: 1.3

Kilder til de viktigste dataene

Det europeiske kjemikaliebyrået, <http://echa.europa.eu/>.

Informasjon fra våre leverandører.

H290 Kan være etsende for metaller.
H302 Farlig ved svelging.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
